

1 Koje vrste mjera postoje?

U talijanskom pravnom sustavu predviđene su privremene mjere, koje po prirodi mogu biti i prethodne, i koje su, u načelu, mjere predostrožnosti. Privremene mjere mogu se poduzeti „prije” pokretanja postupka (mjere *ante causam*) ili tijekom postupka. Te se mjere mogu zatražiti i nakon što je postupak pokrenut. Opća pravila kojima je uređen postupak privremene pravne zaštite utvrđena su u člancima 669.a i dalje Zakona o parničnom postupku. Postoje različite vrste privremenih mjera: (a) „zaštitne” mjere namijenjene su očuvanju stanja tijekom postupka ili zaštiti imovine. Zaštitna zapljena jedan je od primjera mjera obuhvaćenih ovom kategorijom. Cilj zaštitnih privremenih mjera u biti je osigurati da zbog trajanja postupka primjena naknadno pribavljenog naloga za izvršenje zapravo ne postane bezvrijedna jer je, na primjer, imovina koja se potražuje u međuvremenu izgubljena ili uništena; (b) „prethodne” mjere one su kojima se prije ishoda postupka predviđaju učinci pravomoćnog rješenja. Stoga je cilj prethodnih privremenih mjera osigurati da osoba koja je nositelj prava ne bude nezadovoljna, što bi u suprotnom moglo prouzročiti štetu koja se kasnije ne bi mogla nadoknaditi.

Privremene mjere u načelu su „uobičajene” i predviđene su posebnim zakonima, kao što su, na primjer, one koje se odnose na obiteljska pitanja, uzdržavanje, patente itd. Međutim, moguće je zatražiti i „neuobičajene” privremene mjere: riječ je o hitnim mjerama, a one su uređene člankom 700. Zakona o parničnom postupku. Tom se odredbom osigurava da osobe koje opravdano strahuju da bi im zbog vremena koje je potrebno za izvršenje njihovih prava uobičajenim putem potencijalno mogla biti prouzročena neposredna i nepopravljiva šteta mogu zatražiti da sud provede hitne mjere kojima bi se s obzirom na okolnosti mogli bolje privremeno osigurati učinci odluke o osnovanosti predmeta.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

Na izdavanje privremene mjere primjenjuju se dva zahtjeva:

(A) *periculum in mora*, odnosno utemeljeni strah da, u iščekivanju odluke o osnovanosti, pravo koje se nastoji zaštititi privremenom mjerom može biti nepopravljivo ugroženo

(B) *fumus boni juris*, odnosno osnovanost predmeta zahtjeva.

2.1 Postupak

Postupovna pravila utvrđena su u člancima 669.a i dalje Zakona o parničnom postupku. Zahtjev se podnosi podnošenjem prijedloga sudskoj pisarnici nadležnog suda. Prije pokretanja glavnog postupka zahtjev se podnosi sudu pred kojim se vodi postupak. Ako je glavni postupak u tijeku, zahtjev se mora podnijeti sudu koji odlučuje u tom postupku. Nakon što sasluša stranke i zanemari sve formalnosti koje nisu bitne za kontradiktorni postupak, sud prelazi na ispitivanje, na način koji smatra najprimjerenijim, zahtjeva nužnih za potrebe zatražene mjere, prije nego što rješenjem prihvati ili odbije zahtjev. Ako bi se pozivanjem suprotne stranke moglo dovesti u pitanje izvršenje mjere, sud može izdati obrazloženu odluku u obliku rješenja koje, prema potrebi, sadržava sažete informacije. U tom slučaju, sud u tom istom rješenju utvrđuje datum saslušanja stranaka, najkasnije u roku od 15 dana, a podnositelju zahtjeva odobrava konačni rok od najviše osam dana u kojem se mora provesti obavješćivanje o zahtjevu i nalogu. Na raspravi sud može rješenjem potvrditi, izmijeniti ili opozvati mjere sadržane u prvotnom nalogu.

Sud može riješiti postupak izdavanjem rješenja o odbijanju, djelomičnom odobrenju ili potpunom odobrenju zahtjeva. Ako je zahtjev odobren, a podnesen je prije početka glavnog postupka, u rješenju o odobrenju tog zahtjeva mora se utvrditi konačni rok od najviše 60 dana za pokretanje glavnog postupka. To se pravilo ne primjenjuje na prethodne i hitne mjere kako su utvrđene u članku 700. Zakona o parničnom postupku.

2.2 Glavni uvjeti

Na izdavanje privremene mjere primjenjuju se dva prethodno navedena zahtjeva: *periculum in mora* i *fumus boni juris*.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

To su po prirodi privremene mjere koje se donose u iščekivanju presude u glavnom postupku. Međutim, iako se to na zaštitne mjere uvijek primjenjuje jer one podrazumijevaju da je u tijeku postupak povezan s glavnim sporom, na prethodne se mjere samo djelomično primjenjuje jer one ostaju na snazi bez obzira na to je li u tijeku suđenje, iako nemaju istu snagu kao pravomoćna presuda kojom se rješava predmetni spor.

Sadržaj privremenih mjera razlikuje se ovisno o vrsti opasnosti koja bi se njima trebala ukloniti. Na primjer, zapljena se primjenjuje na imovinu dužnika. S druge strane, nalog za vraćanje na posao nezakonito otpuštenog radnika čini obvezu za izvršenje radnje.

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Ovisno o tome kakva se potreba nastoji zadovoljiti, mjere se mogu primjenjivati na pokretnu ili nepokretnu imovinu, ali i na intelektualno vlasništvo i autorska djela.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Svrha je zaštitnih mjera očuvati pravnu i činjeničnu situaciju koja postoji u trenutku podnošenja zahtjeva kako bi se osiguralo da prava tužitelja ne budu ugrožena zbog vremena potrebnog za okončanje glavnog postupka. S druge strane, svrha je prethodnih mjera predvidjeti učinke pravomoćne presude u glavnom postupku.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Privremene mjere ostaju na snazi do donošenja presude u glavnom postupku kojom će biti zamijenjene. Učinak zaštitnih mjera, za koje je preduvjet pokretanje glavnog postupka (na primjer, odobrenje za sudsku zapljenu u skladu s člankom 670. Zakona o parničnom postupku ili za zaštitnu zapljenu u skladu s člankom 671. Zakona o parničnom postupku), prestaje ako glavni postupak nije pokrenut ili se nije nastavio u rokovima koji su propisani zakonom ili koje je odredio sud, ili ako nije dostavljeno jamstvo koje je sud zatražio. Prethodne mjere, uključujući neuobičajene (čiji sadržaj nije propisan zakonom već ga utvrđuje sud, u skladu s člankom 700. Zakona o parničnom postupku), iako ne mogu postati dio pravomoćne presude, ostaju na snazi čak i ako nije pokrenut glavni postupak ili ako je glavni postupak pokrenut i zatim obustavljen.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Protiv odluke o privremenim mjerama, bez obzira na to odobrava li se ili odbacuje zahtjev, moguće je podnijeti žalbu (članak 669.I) zbog nedostataka ili kako bi se žalbenom sudu dostavile informacije o dodatnim okolnostima ili osnove koje nisu bile uključene u izvorni zahtjev.

Druge poveznice

► [Talijanski Ustav](#) (EN)

http://www.educational.rai.it/materiali/pdf_articoli/22122.pdf

► [Talijanski zakoni i zakonici](#) (IT)

<http://www.normattiva.it/>

► [Talijanski Zakon o parničnom postupku](#) (IT)

<http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [Zakon o upravnom postupku](#) (EN)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► [Code de justice administrative](#) (FR)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► [Italienische Verwaltungsprozessordnung](#) (DE)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► [Talijanski pravosudni sustav](#) (EN)

https://www.csm.it/web/csm-international-corer/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_breadcrumb=

► [Zakon o poreznom postupku](#) (IT)

<http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► [Ministarstvo pravosuđa](#) (IT)

<http://www.giustizia.it/>

Posljednji put ažurirano: 29/09/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.